

Õiguskantsler

Alutaguse Vallavolikogu
info@alutagusevald.ee

Teie nr

Meie 04.10.2023 nr 6-11/231403/2305066

Alutaguse valla maamaksumäärad

Lugupeetud vallavolikogu

Arvestades seda, et mitmes kohalikus omavalitsuses on hilinemisega tehtud maamaksumäärade muutmise otsuseid, kontrollisin, kas Alutaguse Vallavolikogu 24. augusti 2023 [määrus](#) nr 43 „2024. aasta maamaksumäärade kehtestamine“ vastab Eesti Vabariigi põhiseadusele (põhiseadus) ja maamaksuseadusele.

Leian, et Alutaguse Vallavolikogu määrus on vastuolus [maamaksuseaduse](#) (MaaMS) § 5 lõikega 1 ning [põhiseaduse](#) § 3 lõikega 1.

Põhiseaduse § 142 lõike 1 ja [õiguskantsleri seaduse](#) § 17 alusel teen Alutaguse Vallavolikogule ettepaneku viia 24. augusti 2023 määrus põhiseaduse ja seadusega kooskõlla. Palun andke oktoobrikuu jooksul teada, kuidas olete õiguskantsleri ettepanekut järginud.

Alutaguse Vallavolikogu 24. augusti 2023 määrusega tunnistati kehtetuks Alutaguse Vallavolikogu 25. mai 2023 määrus nr 41 „2024. aasta maamaksumäärade kehtestamine“ ning maksumäärad võrdsustati maamaksuseaduse § 5 lõikes 1 sätestatud maksu ülemmääradega (määruse § 2). Määruse § 4 järgi jõustuvad muudetud määrad 1. jaanuaril 2024.

Põhiseaduse § 3 lõike 1 kohaselt teostatakse riigivõimu üksnes põhiseaduse ja sellega kooskõlas olevate seaduste alusel. Kohalik omavalitsus peab talle lahendamiseks delegeeritud küsimused otsustama kooskõlas seadusega.

Maamaks on riiklik maks ([maksukorralduse seaduse](#) § 3 lg 2 p 1) ning ühtlasi põhiseaduse § 113 kaitsealas. Põhiseaduse § 113 järgi sätestatakse riiklikud maksud, lõivud, koormised, trahvid ja sundkindlustuse maksed seadusega. Selle sätte kohaselt tuleb Riigikogul otsustada, kes ja kui palju, millist maksu ning mis tähtpäevaks peab tasuma. Põhiseaduse § 113 ei keela sätestada seadusega maksu ülem- ja alammäära (Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kohtukollegiumi 23.03.1998 otsus nr [3-4-1-2-98](#)). Maksumäära täpsustamiseks peab aga olema seadusega sätestatud vastav volitusnorm. Volitusnormis märgitakse akti andmiseks pädev organ ning talle antava määrusandliku volituse eesmärk, sisu ja ulatus.

Maamaksu kui riikliku maksu võib sätestada ainult Riigikogu, kohalikul omavalitsusel on õigus maksumäärasid kehtestada vastavalt seadusele.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

MaaMS § 5 lõikes 1 on öeldud, et kohaliku omavalitsuse volikogu on volitatud järgmise aasta maksumäärasid kehtestama maksustamisaastale eelneva aasta 1. juulini. Pärast 1. juulit on volikogul võimalik maamaksumäärasid kehtestada ülejäämiseks maksustamisaastaks ja edaspidiseks.

Võttes 24. augustil 2023 vastu määruse, millega kehtestati maamaksumäärad 2024. aastaks, ületas Alutaguse Vallavolikogu volitusnormi piire.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Kristi Lahesoo 693 8409
Kristi.Lahesoo@oiguskantsler.ee